1.Dönem 2.Yazılı

Ders Notları

Konular:

- ► Hikâye Nedir?
- ► Anı Nedir?
- ► Metinlerin Sınıflandırılması
- ► Şiir Nedir?
- ► Şiir Türleri Nelerdir?

Deniz Hoca

Bize Destek Olmak İçin Bu Notların Kitap Halini
Satın Alabilirsiniz.

Not Alınız

Hikâye Nedir?

Hikâye, gerçek ya da gerçeğe yakın olay ve durumların, okuyucuda heyecan ve zevk uyandıracak şekilde **kısa ve özlü bir biçimde anlatıldığı edebî türdür.**

Genellikle **tek bir olay örgüsüne** dayanır, sınırlı bir mekânda geçer, az sayıda kişiye yer verir. Kahramanın yalnızca bir yönü ön plana çıkarılır; zaman ve mekânda ayrıntıya girilmez. Bu yönleriyle hikâye, diğer anlatı türlerinden ayrılır.

Dünya ve Türk Edebiyatında Hikâye

- Dünya edebiyatında bilinen ilk hikâye örneği, İtalyan yazar **Boccaccio'nun "Decameron"** adlı eseridir.
- Türk edebiyatında modern anlamda hikâye, **Tanzimat Dönemi** ile edebiyatımıza girmiştir. Bu dönemde Ahmet Mithat Efendi'nin **"Letâif-i Rivâyât"** adlı eseri, ilk hikâye örneği kabul edilir.
- Batılı anlamda ilk modern hikâyeyi ise Samipaşazade Sezai, **"Küçük Şeyler"** adlı eseriyle ortaya koymuştur.
- Tanzimat'tan önce ise halkın hayal ve tecrübelerini yansıtan **destanlar, masallar, halk hikâyeleri, mesneviler ve "Dede Korkut Hikâyeleri"** hikâye türünün işlevini üstlenmiştir.
- Servetifünun, Millî Edebiyat ve Cumhuriyet Dönemlerinde de hikâye türünde önemli eserler verilmiş, Türk edebiyatında gelişimini sürdürmüştür.

Hikâyenin Bölümleri

1. Serim: Olayın, kişilerin ve mekânın tanıtıldığı giriş bölümüdür.

2. Düğüm: Olayların geliştiği, çatışmanın işlendiği, merakın arttığı en geniş bölümdür.

3. Çözüm: Düğümün çözüldüğü, merak edilenlerin cevaplandığı sonuç bölümüdür.

Hikâyenin Yapı Unsurları

Hikâye de diğer olay çevresinde gelişen metinler gibi dört ana unsurdan oluşur:

- **Olay:** Kahramanların başından geçen durumların olay örgüsü hâlinde aktarılmasıdır. Ana olaya bağlı küçük olaylar da sıralanabilir.
- **Kişi:** Olayın oluşmasında etkili olan ya da olayı yaşayan karakterlerdir.
- **Mekân:** Olayların geçtiği, genellikle sınırlı sayıda tutulan yerlerdir.
- **Zaman:** Olayın yaşandığı dönem, mevsim, gün ya da andır.

Anlatıcının Bakış Açıları

Hikâye ya da romanlarda olaylar, farklı bakış açılarından anlatılabilir. Bu bakış açıları, okuyucunun metni nasıl algılayacağını ve kahramanlarla kuracağı bağı doğrudan etkiler.

1. Kahraman Bakış Açısı

- Olaylar, hikâyedeki kahramanın kendi ağzından aktarılır.
- Anlatıcı aynı zamanda olayların içindedir.
- **"Ben" dili** kullanılır.
- **Örnek:** *"O an kalbim deli gibi çarpıyordu, ne yapacağımı bilmiyordum."*

Deniz Hoca

2. Gözlemci (Müşahit) Bakış Açısı

- Anlatıcı, olaylara dışarıdan bakar; yalnızca gördüklerini aktarır.
- Kahramanların iç dünyasına girmez, duygularını ve düşüncelerini açıklamaz.
- Anlatım **"o" dili** ile yapılır.
- **Örnek:** *"Çocuk kapıya yöneldi, sonra ağır adımlarla dışarı çıktı."*

3. Hakim (Tanrısal / İlahi) Bakış Açısı:

- Anlatıcı, olayları dışarıdan izler ama kahramanların iç dünyasını da bilir.
- Karakterlerin duygularını, düşüncelerini, hatta gelecekte başlarına gelecekleri bile anlatabilir.
- Anlatım **"o" dili** ile yapılır.
- **Örnek:** *"Adam gülümserken içinden derin bir acı duyuyor, başına gelecekleri bilmeden umutla yürüyordu."*

KISA NOT

Bir hikâyede genellikle tek bakış açısı kullanılır; fakat bazı eserlerde birden fazla bakış açısına yer verilebilir.

Hikâyenin Diğer Unsurları

Tema

Hikâyede üzerinde durulan temel duygu ya da düşüncedir. Soyut ve genel bir kavramı ifade eder.

- **Örnek:** aşk, dostluk, özlem, özgürlük.

Konu:

Temanın somutlaştırılmış ve sınırlandırılmış hâlidir.

- **Örnek:** İki dostun yıllar sonra kavuşması

Çatışma:

Hikâyenin temelini oluşturan, olay örgüsünü ileriye taşıyan gerilim veya mücadeledir.

- Çatışma, kahramanların karşılaştığı engeller, sorunlar veya içsel ikilemler sonucunda ortaya çıkar.
- Hikâyeyi sürükleyici, dinamik ve ilgi çekici kılan unsurdur.
- **Örnek:** Bir öğrencinin ailesinin beklentileriyle kendi hayalleri arasındaki çatışma

Not Alınız

Deniz Hoca

Not Alınız

Çatışma örneği:

Genç ve yetenekli bir ressam olan Elif, yıllardır üzerinde çalıştığı büyük sergisinin açılışına hazırlanmaktadır. Resimleri, ışık ve gölge oyunlarıyla dolu, derin anlamlar içeren eserlerdir. Ancak son tablosunu bir türlü tamamlayamaz; sanki tuvalde eksik bir şeyler vardır. İlhamını bulmak için çocukluğunu geçirdiği kasabaya geri döner.

Kasabada, yıllar önce terk edilmiş eski bir konak keşfeder. Konağın duvarlarındaki silik freskler ve odalardaki antika eşyalar Elif'e ilham verir. Ancak konak, kasabanın zengin iş insanı Tarık Bey tarafından yıkılıp yerine alışveriş merkezi yapılmak üzere satın alınmıştır. Elif, konağın tarihî ve sanatsal değerini korumak isterken, Tarık Bey ise modernleşme ve kâr amacıyla yıkımı hızlandırmak istemektedir.

Elif, konağı korumak için kasaba halkını bilinçlendirmeye çalışır, imza kampanyaları düzenler ve yerel yönetimle görüşür. Tarık Bey ise etkisini kullanarak Elif'in çabalarını boşa çıkarmaya çalışır. İkisi arasında hem kişisel hem de ideolojik bir çatışma başlar.

Sonunda Elif, son tablosunu bu çatışmadan doğan duygularla tamamlar ve sergisinde büyük bir başarı elde eder. Tablosu, konağın ve kasabanın ruhunu yansıtarak insanlara dokunur. Bu başarı, kasaba halkının konağın değerini anlamasına yardımcı olur ve konağın yıkımı durdurulur.

Yukarıdaki metinde yer alan çatışmaları tespit ederek aşağıya yazınız.

Deniz Hoca

Anı Nedir?

Tanınmış ve alanlarında isimleri duyulmuş kişilerin geçmişte yasadıkları ya da şahit oldukları olayları, durumları anlattıkları yazı türüne **anı** denir.

Anıların amacı; **tecrübeleri paylaşmak, ders vermek, bazı olaylara açıklık getirmek, toplum değerlerini hatırlatmak, ve yaşatmaktır.**

Yazar anlatımında çeşitli **belge, mektup** ve **fotoğraflardan** yararlanabilir.

Anılar, geçmişte yaşanan gerçek durumlara dayandığından **ilgili dönemin toplumsal, siyasi, kültürel ve tarihi yapısını yansıtan** bir niteliği taşır.

Dünyada bilinen ilk anı örneği MÖ 4.yy'da **Yunan Ksenophon** (Ksenöpon) tarafından yazılan "**Anabasis**" adlı eserdir.

İlk yazılı metinlerimiz olan **Göktürk Yazıtları** da anı özelliği taşımaktadır.

Türk edebiyatında anı türünün ilk örneği Babür İmparatoru **Babür Şah**'ın yazdığı **Babürname** adlı eserdir.

XVII. yüzyılda **Ebul Gazi Bahadır Han**'ın yazdığı "**Şecere-i Türk**" yer yer anı özelliği taşıyan bir tarih kitabıdır.

Edebiyatımızda **tezkire, gazavatname, vakayiname, sefaretname, seyahatname** gibi türlerde de kişilerin anılarına yer verilmektedir.

Tanzimat Dönemi'nde Anı

- Tanzimat Dönemi'nde hatıra türünde gelişmeler olsa da edebiyattaki yerini tam olarak Cumhuriyet Dönemi'nde bulmuştur.
- *Ziya Paşa – Defter-i Amal*
- *Muallim Naci – Ömer'in Çocukluğu*

Servetifünun Dönemi'nde Anı

- Anı türünün Batılı anlamdaki ilk örnekleri Servetifünun'da verilmiştir.
- Halit Ziya Uşaklıgil tarafından yazılan "Kırk Yıl" adlı eser Batılı anlamda ilk anı kitaplarındandır.
- Kırk Yıl'da II.Abdülhamit dönemi, Servetifünun edebiyatının oluşumu, bir araya gelişleri ve dönemin aydın tartışmaları anlatılır.
- *Halit Ziya Uşaklıgil – Kırk Yıl, Saray ve Ötesi*
- *Mehmet Rauf –Edebi Hatıralar*

Cumhuriyet Dönemi'nde Anı

- Cumhuriyet Dönemi'nde bu tür zenginleşmiş ve birçok sanatçı eser vermiştir.
- *Yahya Kemal – Edebi ve Siyasi Hatıralarım*
- *Halide Edip Adıvar – Mor Salkımlı Ev, Türk'ün Ateşle İmtihanı*
- *Yakup Kadri Karaosmanoğlu – Zoraki Diplomat, Gençlik ve Edebiyat Hatıraları*
- *Falih Rıfkı Atay – Çankaya, Zeytindağı*
- *Abdülhak Şinasi - Boğaziçi Yalıları*
- *Yusuf Ziya Ortaç – Bizim Yokuş, Portreler*

Anı Türünün Diğer Türlerle İlişkisi

- Anı kendi başına önemli bir metin türü olsa da yazarlar hikâye ve roman yazarken anı türünden yararlanabilir.
- Yazarlar, anılarından yola çıkarak hikâye ve roman yazabilir.
- **Ömer Seyfettin**, çocukluk anılarını (**Ant ve Kaşağı**) daha sonra hikâyeleştirmiştir.
- **Peyami Safa** da çocukluğunda yaşadığı hastalık anılarını romanlaştırıp **Dokuzuncu Hariciye Koğuşu** adlı bir romanı edebiyatımıza kazandırmıştır.
- **Orhan Kemal**'in "**Sağ İç**" ve "**Baba Evi**" adlı eserleri anılarına dayanır.

Not Alınız

Deniz Hoca

Not Alınız

KARIŞTIRMA

Harika, hemen daha ayrıntılı ama öğrenciyi yormayan, net ve pedagojik bir şekilde genişletilmiş versiyonu hazırlıyorum Deniz Hoca. İşte bir anı ve bir olay hikâyesi örneği, ardından da aradaki farkları açıklayan sağlam bir karşılaştırma:

Anı Örneği:

Ortaokul birinci sınıftaydım. Türkçe öğretmenimiz sınıfa girdiğinde hepimizin gözünde bir korku vardı çünkü onun disiplinli biri olduğunu duymuştuk. Derse başlamadan önce tahtaya birkaç kelime yazdı ve hepimize sordu: "Bunların hangisi mecaz anlamlıdır?" Parmak kaldırdım, yanlış cevap verdim. O an yüzüm kızardı, yerin dibine girmek istedim. Ama o, beklenmedik bir şey yaptı: Gülümsedi. "Yanlış cevap bile düşünmeyi gösterir" dedi. O gün, yanlış yapmaktan korkmamayı öğrendim. Belki de o an, Türkçeye olan ilgimin tohumları atıldı.

Hikâye Örneği:

Elif, sabah sınav telaşıyla evden hızlıca çıkmıştı. Apartman kapısından çıkarken çantasını kontrol etti ama anahtarını koyup koymadığından emin olamadı. Sınavdan çıkıp eve döndüğünde, kapının kilidini çevirince anladı: Anahtar yoktu. Telefonu da evde kalmıştı. Panik başladı. Alt kattaki yaşlı komşusu Ayşe Teyze'yi hatırladı. Kapıyı çalıp durumu anlatınca, Ayşe Teyze anahtar bırakılan gizli yeri gösterdi: Kapı süpürgeliğinin altı. Elif anahtarı bulduğunda rahatladı. O gün, küçük bir dikkatsizliğin ne kadar büyüyebileceğini ve komşuluğun ne kadar kıymetli olduğunu anladı.

Anı ve Hikâye Arasındaki Farklar

Özellik	Anı	Olay Hikâyesi
Gerçeklik Temeli	Tamamen gerçektir. Anlatıcının yaşadığı ve unutamadığı bir olay aktarılır.	Gerçek ya da kurmaca olabilir. Genellikle hayal ürünü karakter ve olaylar barındırır.
Amaç	Geçmişte yaşanmış önemli bir deneyimi paylaşmak, duygu ve düşünce aktarmak.	Okuyucuda merak, heyecan ya da ders uyandırmak; olayın kendisini öne çıkarmak.
Zaman ve Kişi	Geçmiş zamanda, birinci tekil kişiyle (ben) anlatılır.	Genellikle geçmiş zamanda, üçüncü ya da birinci kişiyle anlatılabilir.
Kurgusal Yapı	Giriş–gelişme–sonuç kesin değildir; daha serbest bir yapıya sahiptir.	Net bir yapı vardır: Giriş–gelişme–sonuç biçiminde kurgulanır.
İzlenim-Aktarım	Kişisel izlenim ve duygular ön plandadır.	Olayın gelişimi ve sonucu ön plandadır.
Edebi Nitelik	Samimi, içten ve hatırlatıcı bir dil kullanılır.	Betimleyici, olay odaklı, bazen sürükleyici bir anlatım vardır.

DİKKAT ET

- Eğer bir yazıda "*Ben o günü hiç unutmam…*", "*ilk kez yaşadığım bir olaydı*" gibi kişisel ifadeler görüyorsan ve yazar doğrudan kendi geçmişine dair bir deneyim aktarıyorsa bu **anı**dır.
- Eğer olaylar sıralı, başı-sonu belli ve bir kurgu varsa, bir kişi bir şey yaşayıp sonunda bir sonuç alıyorsa bu **hikâye**dir.

Metinlerin Sınıflandırılması

- **Metin**, dil aracılığıyla bir araya getirilmiş anlamlı kelimeler ya da cümleler topluluğu olarak ifade edilebilir.
- İnsanın kendini ifade etme gücünün gelişmesi, çeşitli tarzlarda oluşturulan yazılarla birlikte birlikte "**Metinlerin Sınıflandırılması**" ihtiyacı doğmuştur.
- Edebiyat eserlerinin biçimlerine, amacına, teknik özelliklerine ve konularına göre ayrıldığı çeşitlere "**tür**" denir.
- Metinler, sanat metinleri (edebî metinler) ve öğretici (bilgilendirici) metinler olmak üzere ikiye ayrılır.

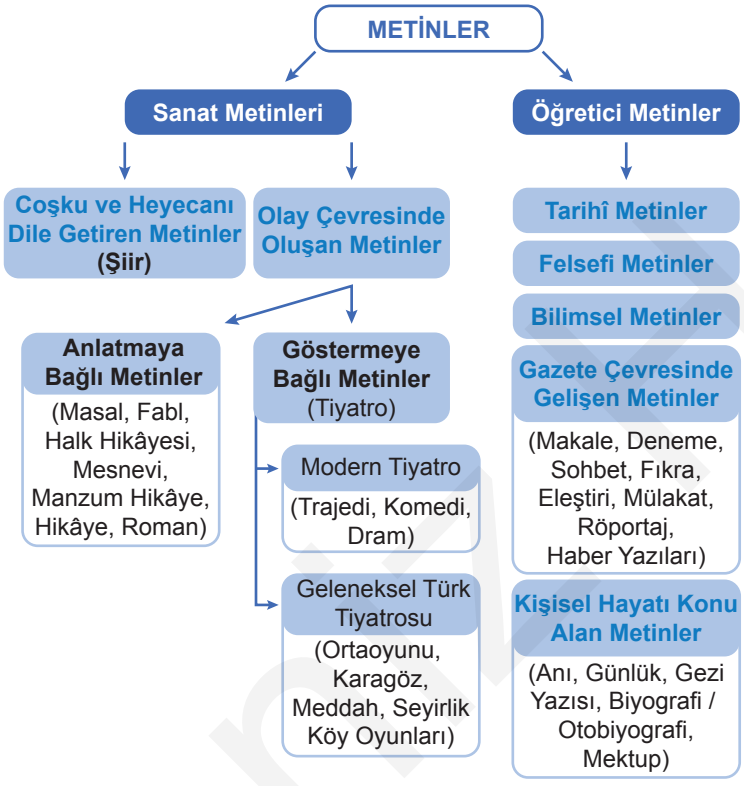

Edebi Metinlerin Özellikleri

- Muhatabında estetik heyecan (güzellik duygusu) uyandırır. Doğrudan bilgilendirme amacı taşımaz.
- Günlük dilden farklı edebî bir dile sahiptir. (Yan-Mecaz Anlam)
- Çok anlamlılık söz konusudur.
- Anlatıcı öznel bir tutum izler.
- Estetik bir kaygıyla yazılır. Sanatlı mecazlı anlatıma başvurulur.
- Özel bir iletişim aracıdır. Yaratıldığı dili konuşan topluluğun yaşamış olduğu duygusal ve düşünsel gelişmeleri yansıtır ve kültür taşıyıcısıdır.
- Gerçeğimsi (kurmaca) bir yapıya sahiptir.

Not Alınız

Deniz Hoca

Not Alınız

Öğretici Metinlerin Özellikleri

- Bilgi verme amaçlıdır. Nesnel bilgilere yer verilir.
- Kelimeler gerçek anlamlarıyla kullanılır.
- Tanımlar, yer, zaman, miktar gibi somut ve kesin bilgiler içerir.
- Anlatıcı nesnel bir tutum izler.
- Anlatım sade, cümleler kısadır.
- Terimler ve teknik kelimeler yoğun olarak kullanılır. Söz sanatlarına başvurulmaz.
- Anlatım açık ve nettir.
- Kurmaca söz konusu değildir.

Edebî Metinler - Öğretici Metinler Farkı

Edebî Metinler	Ölçütler	Öğretici Metinler
Kurgusal gerçeklik vardır.	Gerçeklik	Gerçekler vardır.
Estetik zevk vermek.	Amaç	Bilgi vermek, öğretmek.
Anlatım süslüdür.	Üslup	Sade bir üslup vardır.
Anlatım özneldir.	Anlatım	Anlatım nesneldir.
Yan ve mecaz anlamlıdır.	Anlam	Gerçek anlamlıdır.

Aşağıdaki tabloyu edebî metin (I) **ve** öğretici metin (II) **türlerine göre X işareti koyarak doldurunuz.**

Özellikler	I (Edebî Metin)	II (Öğretici Metin)
Kelimeler mecaz anlamlıdır.		
Gerçeklik doğrudan değil, çağrışımlarla anlatılır.		
Bilgi vermekten çok hissettirmeye yöneliktir.		
Duyguların anlatımında imgelerden yararlanılır.		
Metnin amacı okuyucuyu bilgilendirmektir.		
Açıklayıcı, nesnel ve doğrudan bir dil kullanılır.		
Kurmaca unsurlar içerir.		
Metin bireysel bir izlenimi, deneyimi ya da düşünceyi sanatsal biçimde sunar.		
Gerçeklik olduğu gibi aktarılır, yorum katılmaz.		
Öğretici amaçla yazılır, bilgiye dayalıdır.		

Deniz Hoca

Şiir Nedir?

Seslerin uyumlu kullanımı, ritimli sözlere ve zengin imgelere dayanan yani zengin bir anlama sahip olan edebi metinlere **şiir** denir.

Şiirler, **insan duygusuna seslenir, coşku uyandırır, zengin bir düş gücü** barındırır. Şiir türünde **ahenk** ve **etkileyicilik** ön plana çıkar.

Duygularını etkileyici bir şekilde dile getiren yani şiir yazan kişiye de **şair** denir. Şiirdeki ana duyguya **tema**, temanın sınırlandırılmış haline de **konu** denir.

> "Anlatamıyorum"
> *"Ağlasam sesimi duyar mısınız,*
> *Mısralarımda;*
> *Dokunabilir misiniz,*
> *Gözyaşlarıma, ellerinizle?"*
>
> **Orhan Veli Kanık**

Tema: İçsel yalnızlık.

Şair, duygularını dile getirirken insanın yalnızlığını ve anlaşılma çabasını işler.

Konu: Şiirin konusu şiir kişisinin yalnızlık ve çaresizlikten dolayı duyduğu rahatsızlık ve bu durumun getirdiği sorunlardır.

Dize:

Bir şiiri oluşturan anlamlı en küçük birime **dize** ya da **mısra** denilmektedir.

> *"Hoşça bak zâtına kim zübde-i âlemsin sen"*
>
> **Şeyh Galip**

Beyit:

Kendi içinde anlam bütünlüğü kuran ve sadece **iki dizeden** oluşan şiir yapısına beyit denilmektedir.

> *Beni candan usandırdı cefâdan yâr usanmaz mı?*
> *Felekler yandı âhımdanmurâdımşem'i yanmaz mı?*
>
> **Fuzûlî**

Not Alınız

Deniz Hoca

Not Alınız

Dörtlük:

Dört dizenin kendi içinde anlam bütünlüğü oluşturmasına **dörtlük** denir.

> *Derdim çoktur hangisine yanayım*
> *Yine tazelendi yürek yarası*
> *Ben bu derde nerden derman bulayım*
> *Meğer şah elinden ola çaresi*
>
> **Pir Sultan Abdal**

Bent:

Dize, beyit ve dörtlük dışında dizelerin oluşturduğu tüm kümelere bent adı verilmektedir. Genellikle 2 dizeden fazlasına bent denir.

> *Kandilli'de eski bahçelerde*
> *Akşam kapanınca perde perde*
> *Bir hatıra zevki var kederde.*
>
> **Yahya Kemal Beyatlı**

- Türk edebiyatında birçok nazım birimi kullanılmıştır.
- İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı ve Halk Edebiyatı'nda tercih edilen nazım birimi dörtlük olmuştur.
- Divan Edebiyatı'nda daha çok beyit ve bent tercih edilmiştir.

Şiir Türleri Nelerdir?

İnsanların her türlü duygusunu aktardığı en önemli edebi tür şüphesiz şiir olmuştur.

Başlangıçtan günümüze kadar çok farklı konularda söylenen şiirleri konularına göre beş başlıkta toplamamız mümkündür:

- Lirik Şiir
- Epik Şiir
- Didaktik Şiir
- Pastoral Şiir
- Satirik Şiir

a) Lirik Şiir

- Aşk, tabiat, özlem, gurbet, vatan, din, ölüm gibi şairdeki duyguları ve heyecanları dile getiren şiir türüne "**Lirik şiir**" denir.
- Eski Yunan edebiyatında şairlerin şiirleri **Lyra (lir)** adını verdiklerini saz eşliğinde okumalarından dolayı bu şiire **«Lirik»** adı verilmiştir.
- Divan edebiyatında **gazel, şarkı**; halk edebiyatında da **güzelleme** şiirleri bu türe örnek olarak gösterilebilir.

Deniz Hoca

> *Kömür gözlüm ne salının karşımda,*
> *Gündüz hayalimde, gece düşümde.*
> *Bir güzelin sevdası var başımda,*
> *Yar sevdası çetin olur yaradan.*
>
> **Karacaoğlan**

b) Epik Şiir

- Kahramanlık ve savaş gibi konuları destansı özellikler içinde okuyucuya aktararak coşku uyandırmayı amaçlayan şiir çeşidine "**Epik şiir**" denir.
- Yunanca ''**Epos**" kelimesinden türetilmiştir.
- Olağanüstü nitelikler taşıması epik şiirin en belirgin özelliklerinden biridir.
- Halk edebiyatında koçaklama, destan, varsağı gibi şiirler epik özellikler gösterir.

> *Köroğlu'yum medhim merde yeğine*
> *Koç yiğit değişmez cengi düğüne*
> *Sere serpe gider düşman önüne*
> *Ölümü karşılar meydan içinde*
>
> **Köroğlu**

c) Didaktik Şiir

- Belli bir konuda düşünceyi vurgulayıp bilgi veren, bir konuda öğüt ve ahlaki ders vermeyi amaçlayan öğretici nitelik taşıyan ve genellikle duygu yönü olmayan şiirlere "**Didaktik şiir**" denir.
- Yunanca "**Didaktikos**" sözcüğünden türetilmiştir.
- Düşünceler ve öğütler, daha ikna edici olması amacıyla şiir şeklinde söylenir. Manzum hikâyeler ve fabllar didaktik özellik gösterir.

> *Güzel dil, Türkçe bize,*
> *Başka dil, gece bize.*
> *İstanbul konuşması*
> *En saf, en ince bize*
>
> **Ziya Gökalp**

Not Alınız

Deniz Hoca

Not Alınız

d) Satirik Şiir

- Toplumun veya kişilerin beğenilmeyen yönlerini açık ya da kapalı bir şekilde eleştiren, onların gülünç yönleriyle alan eden şiirlere "**Satirik şiir**" denir.
- Satirik şiirlerin temelinde eleştirel bir tavır yatmaktadır.
- Bu tür şiirlere divan edebiyatında **hicviye**, halk edebiyatında **taşlama** denilmektedir.

> *Bana Tahir Efendi kelp demiş*
> *İltifat, bu sözde zâhirdir*
> *Mâliki mezhebim benim zirâ*
> *İtikatımca kelp tâhirdir*
>
> **Nef'î**

e) Pastoral Şiir

- Doğa güzelliklerini, kır ve çobanların yaşamlarını anlatıp sevdirmeyi, buralara duyulan özlemleri dile getirmeyi amaçlayan şiir türüne "**Pastoral şiir**" denir.
- Pastoral kelimesi Latince "**çobanlara ilişkin**" anlamına gelen "**pastoralis**" kelimesine dayanmaktadır.
- Bu türdeki şiirler süsten uzak sade bir dile sahiptir.

> Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum,
> Bu dağların en eski âşinasıdır soyum.
> Bekçileri gibiyiz ebencet buraların,
> – Bu tenha ovaların, bu vahşi kayaların
> Görmediği gün yoktur sürü peşinde bizi.
> Her gün aynı pınardan doldurup testimizi,
> Kırlara açılırız çıngıraklarımızla.
>
> **Kemalettin Kamu**

Şiir Türleri Özet Tablo

Tür	Konusu	Temel Özellikleri
Lirik	Aşk, özlem, hüzün	Duygusal, coşkulu, bireysel
Epik	Savaş, kahramanlık	Coşkulu, hareketli, tarihi
Didaktik	Bilgi, ahlak, öğüt	Öğretici, duygudan çok bilgi içerir
Pastoral	Doğa, köy, çoban	Sakin, doğa tasvirleri
Satirik	Yergi, toplumsal eleştiri	Eleştirel, bazen mizahi
Dramatik	Olay ve çatışma (tiyatro)	Manzum diyaloglar, sahnelenmeye uygun

Deniz Hoca

Aşağıda altı farklı şiir türüne ait kısa şiir parçaları verilmiştir. Yanlarına konusuna göre şiir türlerini yazınız.

A. Şiir Parçaları

1. "İndim dere yokuşuna
Çiçeklerle konuştum
Kuşlar öttü baş ucumda
Bütün doğayı kucakladım."

2. "Bir yiğit düşer toprağa
Ardından gök ağlar
Al kanıyla yazılır destanı
Adı, dağlara yankı olur."

3. "Kimi zaman bir gözyaşı
Kimi zaman bir tebessüm
İçimdekini dökemem
Dökülen sadece kelimeler…"

4. "Cahil kişi her zaman
Ne kendini bilir ne edebi
Okumaz, öğrenmez, bilmez
Olur daima hederi."

5. "Bir arzuhal yazsan makama varsan
Ağlasan derdini davanı sorsan
Ağır hasta olsan hekime varsan
Yarana bir ilaç sürmez parasız."

6. (Tiyatro sahnesinde karakter konuşur)
"Ey Tanrım! Neden ben?
Bu yükü neden verdin bana?
Yalnızlık içimde büyürken
Susmak da çığlık oldu artık…"

Cevap: 1. Lirik, 2. Epik, 3. Didaktik, 4. Satirik, 5. Pastoral, 6. Dramatik

Deniz Hoca